



Св. Димитър Димитров,  
„Арсенал“ АД

### Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

## „АРСЕНАЛ“ СЕ ПРЕДСТАВЯ НА СВЕТОВНИ ИЗЛОЖЕНИЯ

На Международното изложение „Хемус‘2022“ щандът на казанлъжкото предприятие бе сред най-посещаваните. От 13 до 17 юни „Арсенал“ участва в престижното изложение Eurosatory в Париж

И тази година „Арсенал“ АД – Казанлък, привлече интереса на наши и чуждестранни делегации и гости на Международното

Тошков, ресорните директори на „Арсенал“ АД, директорите на заводи, специалисти в



областта на въоръжението и боеприпасното производство посетиха изложението и се включваха в арсеналския екип, който имаше отговорната задача да представя продуктовата листа на гостите на изложението.

„Хемус-2022“ бе посетен от официални делегации от редица страни, военни и технически специалисти, занимаващи се с разработката, внедряването и организацията на производството на изделия за отбрана и сигурност. Министри и заместник-министри на отбраната, директори по въоръженията, посланици са разгледали щанда на „Арсенал“. Сред

изложение за отбранителни продукти и услуги „Хемус“ с богата гама от изделия, боеприпаси и компоненти. „Арсенал“ участва с най-новите си и впечатляващи продукти. Казанлъжкото предприятие за пореден път показа, че поддържа високо качество на произвежданата продукция, с бързо темпо въвежда иновативни технологии и разработва нови системи.

Щандът на „Арсенал“ бе разположен на възлово място в павилиона на Сдружение „Българска отбранителна индустрия - акад. Стефан Воденичаров“, което е един от основните партньори на изложението.

Атрактивен и привлекателен, щандът от 47 кв. м. бе отворен от 3 страни, което бе изключително удобно за разглеждане отстрана на посетителите, за водене на бизнес разговори и за презентации отстрана на екипа от дружеството. Показани бяха не само традиционни изделия, но и много нови разработки. Изпълнителните директори на „Арсенал-2000“ АД Христо Ибушев и Билян

високопоставените лица, отделили специално внимание на казанлъжкото дру-



жество, е и Н. Пр. г-жа Елеонора Димитрова, посланик на България в Индия.

Продължава на стр. 5



## „Арсенал“ АД - Казанлък предлага нови възможности за работа

„Арсенал“ АД - Казанлък предлага нови възможности за трудова и професионална реализация на работници и специалисти. **Дружеството търси да назначи инженери, ИТ-специалисти, работници в сферата на машиностроенето и специалното производство.**

„Арсенал“ АД е най-големият работодател в България в сектор „Машиностроене“. Дружеството предлага много добри условия за работа и осъществява широка социална политика:

- Работните заплати в рамките на 2 месеца са увеличени два пъти – общо с 15%. Средната работна заплата в дружеството е над средната за страната в сектора;
- От 1 април 2022 г. месечните ваучери за храна, които се предоставят на всеки работещ в предприятието, са в размер на 200 лева;
- Осигурено е столово хранене в изцяло обновени и съвременни оборудвани столове, а поевтиняването на храната е 65%;
- Безценна помощ за младите семейства е грижата за техните деца в заводската детска градина „Буратино“;
- За рождения си ден всеки арсеналец получава празнична торта;
- В хотелски комплекс „Арсенал“ в град Несебър се предоставя възможност за безплатна лятна почивка на работещите в предприятието;
- На пътуващите от другите градове се осигурява безплатен транспорт.

Всички позиции, за които „Арсенал“ АД търси работници и специалисти, и условията за кандидатстване са посочени на стр. 4 и 5 на вестника и във фирмените сайтове: [www.arsenal-bg.com](http://www.arsenal-bg.com), рубрика Jobs, и [www.zakazanlak.bg](http://www.zakazanlak.bg), рубрика „Справочник“.

За социалната политика на фирмата четете на страница 3



## МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори



Ваучер Храна®  
Ticket



Ticket  
Compliments®



Compliments®  
Cent

За резервации в ресторант „Орешака“: 0700 70 717, [www.oreshaka-bg.com](http://www.oreshaka-bg.com)



Ресторант Орешака Казанлък

Работно време:  
от 12.00 до 24.00 часа  
/без почивен ден/

# АРСЕНАЛЕЦ СТРОИ ПАРАКЛИС В РОДНОТО СИ СЕЛО



ме на трудолюбие, доброта и упоритост", признателен е днес синът.

## Трудовият път

До 8-ми клас Стоян Илиев-младши учи в Николаево, след което постъпва в казанлъшкия механотехникум „Цвятко Радойнов“, днес ПГ „Иван Хаджиенов“, където се обучава по специалността „Студена обработка на металите“. През 1977 г. е на първия си производствен стаж в сегашния арсеналски цех 1/140. Завършва училище през следващата 1978 г. Като много други свои връстници от техникума, до казармата Стоян работи в „Арсенал“, в цех 230 на Завод 1. След службата в армията отново се връща в завода, в цех 110 на Завод 6, където е шлайфист-инструменталчик. Скоро постъпва в Централната баллистична лаборатория, работи в нея до 2000 година. Отначало е лаборант-изпитател, после – младши баллистичен военен представител. Отговарял за приема на продукцията за Министерството на отбраната и за външни клиенти при военно поделение. След като необходимостта от военни представители отпаднала, Стоян Илиев постъпва в казанлъшката Пета Шипченска бригада. Край на военната му служба слага реформата в началото на века, т. нар. „План 2004“. Той е съкратен, с право на пенсиониране. Трудовият му път

Стоян Илиев е ръководител на Централната баллистична лаборатория – ЦБЛ в „Арсенал“. Роден е в Димовци, село на 40 километра от Казанлък. Съдбата му крие в различни посоки, но винаги го отвежда в оръжейниците. С нея е свързан от ученическите си години. Тук, пътувайки всеки ден, работил и покойният му баща, също Стоян Илиев. Тогава шосетата не били като сегашните и се пътувало дълго. Илиев-старши тръгвал за първа смяна в 3,30 сутринта и се прибирал в 3 часа следобед. „Той ми даде много добра основа, научи

продължава в Районното управление на полицията, където е на техническа служба, свързана с поддръжката. Реформите го застигат и там – съкратен е като пенсионер, въпреки че началството иска да го задържи.

## Завръщането в „Арсенал“

Съдбата обаче си знае работата. Стоян Илиев отново се връща в „Арсенал“, пак в лабораторията, но вече като неин ръководител. През годините ЦБЛ е била към различни структури, в момента е към Направление „Качество“. Днешният ѝ ръководител споделя, че е бил на различни длъжности в „Арсенал“, всяка със своя специфика. „Тук обаче работата е много отговорна, защото е свързана с изпитвания и тестване на готова продукция. Екипът ни трябва да работи като добре смазана машина, спазвайки правилата за безопасност. Работата ни е изключително прецизна – резултатите от изпитванията трябва да отговарят на техническата спецификация на продукцията. Освен че е отговор-

на, понякога тя е и напрегатна, особено при поръчки с къси срокове или при нови продукти. Но, в крайна сметка, от това зависят и производствените, и финансовите резултати на дружеството“, казва Стоян Илиев. Днес работата в лабораторията му е много добре позната, но той не е забравил, че дължи това на колегите си, помогнали му преди години да навлезе в материята. Това са все хора с голям професионален опит: военни представители Лъчезар Димов, Николай Костов, Ботьо Екемджиев... През последните години в лабораторията са направени много подобрения. Поставени са нови шумоизолиращи стени, обновени са битовите помещения. ЦБЛ разполага с много добра апаратура, която позволява да се из-

на лаборатория в „Арсенал“ Стоян Илиев.

## Параклисът в родното Димовци

От няколко години Стоян се е нагърбил с мисията да изгради параклис в родното си село в Гурковския Балкан. „Там никога не е имало църква, тъй като хората винаги са били много бедни, а планината не е била щедра към тях. Започнах инициативата си, без да имам понятие за правилата, най-вече защото днес живее втори живот. Прекарах инфаркт и имам поставени стендове, но вярата е това, което ни дава упование и в най-трудните моменти“, искрен е той. Първоначално идеята му била да вдигне съвсем малък параклис, но се оказало, че, според изискванията, сградата



не може да бъде по-малка от 15 квадратни метра. Стоян, не само че не се отказал, но намерил и съмишленици, които го подкрепят. Преминал през всички необходими стъпки – създадено било църковно настоятелство, срещал се с председатели на Старозагорската митрополия.

„Благодарен съм на хората, които ми помагат. Сред тях има и арсеналци, но няма да спомена имената им, защото такава е тяхното желание. Изключително много ми помогна архитект Петър Влахов, член на Архидиоцезния съвет и автор на проекта. Той с готовност ми съдейства за подготовката на цялата необходима документация за строителството“. Всичко потръгнало след миналия Великден, когато направили

първата копка. Сега сградата на параклиса вече е готова, готови са и кръстът на купола и камбаната. Изработването на иконостаса, за съжаление, ще отнеме време. Тази дейност изисква повече усилия, средства и време, а и намирането на изпълнител не е лесно, защото работата е твърде специфична. В Димовци се надяват, че на патронния празник на селото – Рождение на Пресвета Богородица, 8 септември, параклисът ще може да бъде осветен. Възможно е и да не успее, времето не е много, но Стоян и неговите съратници искат всичко да бъде направено както трябва, да няма компромиси. И са сигурни, че няма как да не успеят в това свое начинание.

## Семейството

„Вярата и семейството са най-важни за човека“, смята Стоян Илиев. Децата му Нина и Павел поемат по свой път. Павел за кратко е в „Арсенал“, но сега живее и работи в столицата. Нина е завършила казанлъшкото Механо, въпреки че навремето бащата не бил много доволен от този избор. По-късно тя става дипломиран инженер и сега работи в казанлъшката фирма „М+С Хидравлик“. Според Стоян, родителите не трябва да избират житейския път на децата си, а само да ги насочват. Най-голямата му радост са внучките – 12-годишната Иванина и 5-годишната Лъчезара. Най-младите членове на фамилията винаги го зареждат с енергия и положителни емоции. „За децата и внучките е важно да им се даде старт, за да могат по-късно да направят правилния избор. А още по-важното е да бъдат добри хора“, убеден е Стоян Илиев, който дели щастието си с най-близките си хора вкъщи, където, както и в лабораторията, всеки знае, че може да разчита на човека до себе си.

Димитър Бахчеванов

## ПОЛЗОТВОРНО СЪТРУДНИЧЕСТВО С ВИСШИ ВОЕННИ УЧИЛИЩА

Продължава ползотворното сътрудничество между „Арсенал“ и висши военни учебни заведения – Националният военен университет „Васил Левски“ в Шумен и Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“ в Долна Митрополия. През месец юни шестима курсанти от Факултет „Артилерия, ПВО и КИС“ към университета посетиха „Арсенал“ АД. Визитата е част от обучението им, залегнало в учебните планове, а за това има дългогодишна традиция, чието начало е още от създаването на факултета. „Студентите са четвъртокурсници, вече почти готови армейски специалисти, сподели проф. Красимир Калев, преподавател по специалностите „Вътрешна балистика“ и „Рязане на металите“. – Самият аз като курсант съм идвал на едномесечен производствен стаж в Казанлък. Този опит ми беше много по-



лезен и имам много хубави спомени“. Младежите се обучават в специалността „Полева артилерия“, като добиват и гражданска специалност „Машиностроене“. „Сътрудничеството ни с най-голямото машинострои-

телно предприятие в страната е още един плюс при подготовката на нашите възпитаници“, категоричен е проф. Калев.

Пет дни на учебна практика и стаж в „Арсенал“ са и четирима курсанти от 4 курс, специализация „Авиационно въоръжение“, на Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“ в Долна Митрополия. Младежите придобиват по време на обучението си и гражданска специалност – „Автоматика, информационна и управляваща техника“. Според преподавателите им, доц. д-р инж. Кольо Колев и гл. асистент д-р инж. Стойко Стойков, кои-



то са методически ръководители на курсантите, стажът в предприятието е изключително важен за тяхната практическа подготовка.

В. „Трибуна Арсенал“

# „АРСЕНАЛ“ АД – С ГРИЖА ЗА ХОРАТА

Част 2

## Безплатен транспорт

Ръководството на „Арсенал“ АД, съгласувано с фирмените синдикални организации, осигури от 6 юни 2022 г. транспорт за работещите в предприятието, пътуващи от Стара Загора до завода на „Арсенал“ АД в Мъглиж, включително от с. Ягода и с. Тулово, и от Стара Загора до основната площадка на предприятието в Казанлък. Превозът на работниците и специалистите с този транспорт е за сметка на „Арсенал“. С това се възстановява безплатният транспорт по тази дестинация, който бе въведен през есента на 2016 г., но за кратък период от време бе преустановен. С осигуряването на безплатен превоз на работници и служители ръководството на „Арсенал“ постига



още една цел в социалната си политика – да облекчи личния бюджет на работещите, пътуващи до предприятието от по-далечни дестинации, и максимално да ги улесни при придвижването им до работното място и обратно.

Общо 8 към момента са автобусите от Стара Загора до заводите на „Арсенал“ АД – 4 автобуса за редовна смяна за седем- и осемчасов работен ден и 1 за трисменен 8-часов работен ден до основната площадка на дружеството в Казанлък, 3 автобуса за редовна смяна до завода в Мъглиж, вкл. Ягода и Тулово. От години „Арсенал“ осигурява транспорт за собствена сметка на своите работници и специалисти от Казанлък до Мъглиж, както и от Гурково, Николаево, Нова махала, Ветрен и Дъбово до Мъглиж и обратно. „Арсенал“ АД осигурява на трисменен режим на работа за 7- и 8-часов работен ден вътрешнозаводски транспорт до Завод 3 и Завод 2 на площадката Казанлък.

то състояние на работещите в предприятието, като се започне още от постъпването им тук. Службата е ангажирана с определянето на периодичните физиологични почивки в зависимост от вида на производството. Тя подготвя списъците с необходимото работно облекло и лични предпазни средства за различните работни места. Нейна грижа е организирането и провеждането на профилактичните прегледи в „Арсенал“, съобразно условията на труд и нормативната уредба. В момента се провеждат безплатни

## Службата по трудова медицина

Службата по трудова медицина е към наравление „Безопасност и здраве при работа“. Създадена е през 2000 г. и съгласно законовите изисквания, притежава Удостоверение за пререгистрация от 26 юли 2018 г. на Министерството на здравеопазването. В буквалния смисъл на думата Службата служи на хората. Защото нейната основна задача е да следи за здравето в работна среда на всички работници и служители от многохилядния арсеналски колектив и да запази физическото и психологическото им здраве по време на трудовия процес. За това е необходимо добро познаване спецификата на всяко работно място във всички структури на завода и евентуалните рискове, което то носи за здравето на човека. А това са стотици, дори хиляди, работни позиции – всяка със своите особености, изисквания, характеристики. Всички фактори, съпътстващи работното място като физически и психологически натоварвания, се отчитат и проследяват от Службата по трудова медицина. Съставя се Комисия, в която, освен служителите по трудова медицина, влизат и специалисти от различни области в „Арсенал“. Те изготвят т.нар. Карта за оценка на риска за всяко работно място в цялото предприятие. Съставя се досие на всеки от заводите със съответните подразделения – цехове, участъци, отдели, звена. В тези документи се отразява всяка настъпила промяна на съответното работно място – внедряване на ново оборудване, нови машини, линии, технологии. Дейността е синхронизирана с Комисията по условия на труд в съответния завод, а взаимодействието с инспекторите по Безопасност и здраве при работа е постоянно и ползотворно. Една от задачите на СТМ е да проследява здравословно-



профилактични прегледи в Завод 3 и в други структури на дружеството. В „Арсенал“ всеки ден работи и психолог, което малко предприятия осигуряват за персонала си.

Службата следи и болничните листове, като на база на получените данни изготвя анализ за здравословното състояние на персонала, който се предоставя на Комисията по условията на труд и на синдикатите във фирмата. Така отделните звена са тясно свързани помежду си, за да има достатъчно информация какъв е здравният статус на колектива и да се набележат мерки, където е необходимо.

## Образование и квалификация

Отдавнашна е традицията „Арсенал“ да си създава сам кадри и да полага грижи за тях. Тя започва още от 1896 г., когато в Софийския артилерийски арсенал се създава първата школа за обучение на кадри, а най-старият учебник, запазен във фирмения музей, датира от 1893 г. С преместването на предприятието в Казанлък се премества и школата за обучение на технически кадри. По-късно, през 1947 година, на територията на завода е изградено и СПТУ по машиностроене, което е



подготвяло своите възпитаници за нуждите на самото предприятие. И днес образованието и квалификацията са едни от основните приоритети в политиката на фирменото ръководство. Отделяйки специално внимание на този ресор, през последните няколко години дейността се е превърнала в целенасочен устойчив процес. В дружеството е създадено специално направление „Образование и квалификация“ с ръководител инж. Владимир Чучумишев. От 2015 г., в партньорство с Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“, „Арсенал“ осъществява професионалното образование на учениците от 11 и 12 клас в специалностите „Машини с ЦПУ“ и „Мехатроника“ по дуалната форма на обучение. През последните 3 години се обезпечават и практиката на 11 и 12 клас по специалността „Компютърна техника и технологии“. Фирмата предоставя материалната си база и осигурява наставници за практическите занятия. До момента 149 са възпитаниците на Механотехникума, преминали през „Арсенал“, 30 се обучават в момента.

„Арсенал“ се грижи и за попълване на потенциала си от кадри с висше техническо образование. През 2022 г. дипломите си за инженери по специалността „Машиностроене и уредостроене“ получиха 35 арсеналски студенти, за които в дружеството бе организирана изнесена форма на обучение към Технически университет – София, Филалиал – Пловдив. Благодарение на инициативността на „Арсенал“ АД и личната ангажираност на неговия генерален директор инж. Николай Ибушев, през 2017 г. в Казанлък бе открит Технически колеж към Технически университет – София. Млади и перспективни кадри на „Арсенал“ съставляват основния процент студенти във всеки випуск на Колежа. От завършилите тази година 47 студенти по специалността „Технология на машиностроенето“ 27 са арсеналци, 22 от тях продължават образованието си по магистърска програма. Дружеството осигурява и база за стажантска програма на студенти в други технически вузове.

Обхващат се също работници и служители с висше и средно образование, които желаят да повишат квалификацията си по определени специалности. Организирант се и опреснителни курсове по различни направления.

## Стипендиантската програма

„Арсенал“ АД предлага чудесни условия за обучение, работа и кариерно израстване чрез своята Стипендиантска програма, специално разработена за млади и амбициозни хора, които избират да продължат своето образование във висши учебни заведения. За периода на обучение „Арсенал“ осигурява месечни стипендии на студентите до 500 лева и изплаща техните семестриални такси (сумарно до 6000 лева годишно според успеха). На арсеналските стипендианти се осигурява възможност за провеждане на платени студентски стажове във фирмата. Допълнително предимство е възможността за продължаване на образованието в магистърска степен, включително и в европейски университети, по определени от дружеството специалности.

Тази програма е част от фирмената политика за привличане на млади специалисти, на които осигурява възможност за развитие и постигане на високи степени в професионалната ре-

ализация. С особено внимание „Арсенал“ се отнася към учениците, които завършват средното си образование в казанлъшките училища, независимо от профила им, и са приети за студенти. Стипендиантската програма на дружеството е насочена към обучаващите се в редовна форма на инженерните специалности на Технически университет – София и Технически университет – Габрово, както и инженерно-химични и физични дисциплини на Химико-технологичния и металургичен университет – София, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, имащи приложение във фирмата.

След завършване на висшето си образование всички стипендианти ще имат осигурено работно място по специалността във фирмата, гарантирано от двустранно подписан договор.

Целенасочената дейност през последните години по развитие на човешките ре-



сурси чрез различни образователни програми вече е устойчив процес в „Арсенал“ АД, който дава резултати и на който и в бъдеще ще се разчита с приоритет.

Юлия Младенова

# „АРСЕНАЛ“ ПРЕДЛАГА НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ

**„Арсенал“ АД  
предлага работа на  
IT специалисти**



## Описание и изисквания:

„Арсенал АД“ търси да назначи IT специалисти – 5 души.

### Задълженията включват:

- Инсталиране и настройка на Linux (Debian /Red Hat) Windows работни станции за работа в мрежова среда;
- Осигуряване на софтуерна поддръжка на поверените устройства.

### Нашите изисквания:

- Опит в инсталацията и поддръжката на клиентски операционни системи: Windows, Linux;
- Основни познания за ползване на LibreOffice / OpenOffice, Thunderbird / MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Outlook);
- Познания в областта на мрежовите комуникации: LAN, TCP/IP, виртуални мрежови сегменти (VLAN);
- Опит в конфигурирането и настройката на мрежови устройства;
- Конфигуриране и проследяване и отстраняване на мрежови проблеми;
- Опит в изграждането и мрежовото окабеляване на сървърни шкафове и на крайните клиенти;
- Отстранява възникнали хардуерни и софтуерни проблеми по потребителски и сървърни системи;
- Опит с периферни устройства: принтери, настройка и въвеждане в експлоатация, отстраняване на проблеми, възникнали с тях;
- Добро аналитично мислене и умение за отстраняване на проблеми навременно. Самоинициативност.

### Счита се за предимство:

- Опит в обучение и консултиране на крайни клиенти;
- Образование: бакалавър или по-висока степен в областта на информационните технологии или близка до нея, с добре застъпена подготовка по информационни технологии;
- Основни познания в скриптинга: Bash / PowerShell.

### Ние предлагаме:

- Работа с млад и креативен екип;
- Заплащане по всички установени законови изисквания;
- Заплата, адекватна на търсените знания и възможности.

**За повече информация: 0882987823, Таньо Стоев**

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД [www.arsenal-bg.com/kadri](http://www.arsenal-bg.com/kadri) или да ги получат от **Офис № 1 – Пропуски, на Централния портал, от 07.00 до 17.00 часа.**

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: [kadri@arsenal-bg.com](mailto:kadri@arsenal-bg.com) или **подадени в град Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис № 4.** Работно време на офиса: всеки делничен ден.

**Тел. за контакти: 0431/57747**

**„АРСЕНАЛ“ АД**

**ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ ЗА НУЖДИТЕ НА ЗАВОД 5**

## ИНЖЕНЕР-ПРОЕКТАНТ ПО ЕЛЕКТРО КИП И АВТОМАТИЗАЦИЯ

### Описание и изисквания:

- Разработване на проекти за комплексна автоматизация на производствените процеси;
- Проектиране на електро-инсталации;
- Проектиране на системи за управление на машини, инсталации и съоръжения, базирани на контролери;
- Проектиране на автоматизирани системи за управление на нестандартно оборудване и съоръжения;
- Изчисляване и оразмеряване на проектираните инсталации и системи;
- Въвеждане /монтаж, пуск и настройка/ на системи за управление и автоматизация;
- Осъществяване на авторски контрол на производството и монтажа на инсталации и съоръжения;
- Усъвършенстване на съществуващи инсталации и съоръжения, с цел подобряване на техните характеристики.

### Изисквания към кандидатите:

- Висше техническо образование – бакалавър или магистър;
- Владее на чужди езици е предимство;
- Компютърни умения – MS Office, Internet, Auto CAD, EPLAN, софтуер за управление и проектиране;
- Опит в проектирането на системи за управление, базирани на промишлени контролери, КИП и А съоръжения, промишлена автоматизация и електро-инсталации;
- Познания в съответната нормативна база и специализирани софтуерни продукти.

**Личностни качества:** Способност за работа в динамична среда, аналитично мислене, организираност, прецизност.

## РЪКОВОДИТЕЛ КОНСТРУКТИВЕН ОТДЕЛ

### Задачи и отговорности:

- Ръководи и организира разработването на конструктивна документация на машини, детайли и изделия, необходими за производството;
- Разпределя разработването на нови изделия и контролира изпълнението на отделните етапи;
- Подготвя план и следи за изпълнението му по график, следейки стриктно изискванията на ръководството;
- Комуникира ефективно с колеги от фирмата с цел навременно и качествено осъществяване на дейностите;
- Извършване якостни и размерни изчисления на конструираните изделия и екипировка;
- Осъществява авторски контрол на производството и монтажа на машини и съоръжения;
- Усъвършенстване на вече съществуващи машини и съоръжения, с цел подобряване на техните характеристики;
- Работи в екип с всички участници в процеса.

### Изисквания към кандидатите:

- Висше инженерно техническо образование в областта на машиностроенето;
- Владее на английски език /писмено и говоримо/;
- Опит на подобна позиция;
- Компютърни умения – MS Office, Internet, Auto CAD, Solidworks, TopSolid.;
- Професионален опит в машиностроителни фирми е предимство.

**Личностни качества:** Отлични административни, организационни и комуникационни умения, способност за работа в динамична среда, аналитично мислене, организираност, прецизност, работа в екип, поемане на лична отговорност.

## ИНЖЕНЕР-КОНСТРУКТОР

### Описание и изисквания:

- Конструиране на нестандартно оборудване и инсталации;
- Конструиране на машини;
- Конструиране на технологична екипировка;
- Извършване якостни и размерни изчисления на конструираните изделия и екипировка;
- Осъществяване на авторски контрол на производството и монтажа на машини и съоръжения;
- Усъвършенстване на вече съществуващи машини и съоръжения, с цел подобряване на техните характеристики.

### Изисквания към кандидатите:

- Висше образование – бакалавър или магистър;
- Владее на чужди езици е предимство;
- Компютърни умения – MS Office, Internet, Auto CAD, Solidworks, TopSolid;
- Професионален опит в машиностроителни фирми е предимство.

**Личностни качества:** Способност за работа в динамична среда, аналитично мислене, организираност, прецизност.

„Арсенал“ АД е най-големият работодател в България в сферата на машиностроенето, с широка и разностранна социална политика – предоставят се месечни ваучери за храна, осигурено е столово хранене, както и редица други предимства.

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД [www.arsenal-bg.com/kadri](http://www.arsenal-bg.com/kadri) или да ги получат от **Офис № 1 – Пропуски, на Централния портал, от 07.00 до 17.00 часа.**

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: [kadri@arsenal-bg.com](mailto:kadri@arsenal-bg.com) или **подадени в град Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис № 4.** Работно време на офиса: всеки делничен ден.

**Телефон за контакти: 0431/57747**

# „АРСЕНАЛ“ АД - КАЗАНЛЪК ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ



## Специалисти:

### - Инженер-металург - 1 бр.

Образование и квалификация: Висше техническо образование, специалност „Металознание и термична обработка на металите“ или други подобни; Средно техническо образование с продължаване на обучението.

Допълнителни изисквания: Разработване и внедряване на технологични процеси по термична обработка, коване и обемно шамповане на метали и сплави. Работа със специализиран софтуер.

### - Инженер-конструктор - 1 бр.

Образование и квалификация: Висше техническо образование.

Допълнителни изисквания: Разработване на конструкторска документация на приспособления и екипировка за нанасяне на химични, галванични и лакобояджийски покрития.

### - Инженер-технолог на пластмасите и каучука - 1 бр.

Образование и квалификация: Висше техническо образование, специалност „Технология на пластмасите и каучука“ или други подобни. Средно техническо образование с продължаване на обучението.

Допълнителни изисквания: Разработване и внедряване на технологични процеси за преработване на пластмаси и каучук чрез шприцване и пресоване.

### - Инженер химични процеси - 1 бр.

Образование и квалификация: Висше химическо, инженерно-химическо, средно специално химическо образование.

Допълнителни изисквания: Разработване и внедряване на технологични процеси за нанасяне на химични и галванични покрития и за защита на металите от корозия.

Кандидатите за тези позиции е необходимо да притежават личностни качества като лоялност, отговорност, инициативност, умение за работа в екип, комуникативност.

### - Началник-смяна - 1 бр.

Образование и квалификация: Висше химическо, инженерно-химическо, средно специално химическо образование.

Допълнителни изисквания: Професионален опит 5 години.

Кандидатите за тези позиции е необходимо да притежават личностни качества като лоялност, отговорност, инициативност, умение за работа в екип, комуникативност.

- Инженер контролно-измервателни уреди и апаратура - 1 човек, висше техническо образование;

- Инженер ВК - 1 човек, висше образование;

- Инженер енергетик - 1 човек, висше образование.

- Стоковед - 1 човек, средно специално икономическо образование;

- Техник, електронна техника - 1 човек, висше образование;

- Инженер производство - 5 души, висше образование;

## Работници по следните професии:

- Апаратчици - 2 души, средно образование;

- Байцвачи на метали - 3 души, мъже, средно образование;

- Бобиньор ел. машини - 2 души, средно специално образование;

- Бояджии промишлени изделия, на 8-часов работен ден - 10 души, средно образование;

- Водач на електрокар - 1 човек, средно образование;

- Електроерозист - 2 души, средно специално, средно-професионално образование;

- Електрозаварчик - 1 човек, средно образование;

- Електрончик - 1 човек, средно-специално образование;

- Електромонтър - 5 души, средно образование;

- Електромонтър, изграждане, поддръж-

ка и ремонт - 5 души, средно образование;

- Електромонтър, изпитване ел. съоръжения - 2 души, средно специално образование;

- Електромонтър - 13 души, средно специално образование;

- Електроженест - 2 души, средно образование;

- Заварчик - 3 души, средно специално образование;

- Зъбонарезчик - 1 човек, средно специално образование;

- Изпитател, хидравлично налягане ММ - 2 души, мъже, средно образование;

- Изпитател на взривни материали - 3 души, средно или средно специално /техническо/ образование;

- Инструменталчик - 6 души, средно специално образование;

- Книгководител КОС - 1 човек, средно специално образование;

- Ковач - 1 човек, средно образование;

- Лакировач, метал - 4 души, жени, средно образование, работа на смени;

- Машинен монтър-ремонт на машини - 2 души, средно образование;

- Машинен оператор амуниции - 1 човек, средно образование;

- Машинен оператор компресор - 2 души, средно образование;

- Машинен оператор ММ пробивчик - 1 човек, средно специално образование;

- Машинен оператор ММ - 52 души, средно образование;

- Машинен оператор ММ с ЦПУ - 135 души, средно образование;

- Машинен оператор производство експлозивни вещества - 71 души, жени, средно образование;

- Моделчик метални отливки - 1 човек, средно специално образование;

- Монтър електронно производство оборудване - 3 души, средно специално образование;

- Монтажник изделия от метал /боеприпаси/ - 126 души, средно образование;

- Монтър поддръжка инсталации и оборудване - 3 души, средно образование;

- Настройчик ММ с ЦПУ - 1 човек, средно специално (техническо) образование;

- Настройчик на пресови металообработващи машини - 4 души, мъже, средно специално (техническо);

- Настройчик оператор, хонинг машини - 2 души, средно специално /техническо/ образование;

- Общ работник в промишлеността - 13 души, мъже, средно образование;

- Оксигенист - 2 души, средно образование;

- Оператори на преса за метал - 17 жени и мъже;

- Оператор филтър ротационен барабан - 2 души;

- Производствени контроли, на 8-часов работен ден - 8 души, жени, със средно образование;

- Производствени контроли, на 7-часов работен ден - 3 души, жени, със средно образование;

- Пяськоструйчик - 1 човек, средно образование;

- Раб. хидротехн. съоръжения - 4 души, средно образование;

- Резач метал - 3 души, средно, средно специално, средно-професионално образование;

- Стругар - 14 души, средно образование;

- Термист ОЦВ - 2 души, средно специално образование;

## „АРСЕНАЛ“ АД - КАЗАНЛЪК

търси да назначи за нуждите на  
Инструменталния завод  
работници по следните професии:

1. Шлайфист;
2. Струар;
3. Фрезист;
4. Шлосер-инструменталчик;
5. Координатчик.

### • Изисквания:

- Завършено средно образование;
- Умения за самостоятелна работа по професията.

„Арсенал“ АД е най-големият работодател в България в сфера „Машиностроене“ - с широка и разностранна социална политика - предоставят се месечни ваучери за храна, осигурени са столово хранене и редица други придобивки.

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД

[www.arsenal-bg.com/kadri](http://www.arsenal-bg.com/kadri)

или да ги получат от **Офис № 1 - Пропуски**, на централния портал от **07.00 до 17.00 часа**.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес [kadri@arsenal-bg.com](mailto:kadri@arsenal-bg.com) или да бъдат подадени на място на адрес: гр. Казанлък, бул. „Розова долина“ № 100, Офис № 4 - всеки делничен ден.

Телефон за контакти: **0885 079 187**

- Техник, електронна техника - 1 човек, средно специално образование;
- Формовчик стопяеми модели - 2 души, средно, средно-професионално образование;
- Фрезисти - 17 души, средно специално;
- Шивач, крояч, сарач - 5 души, средно образование;
- Шлайфист - 5 души
- Шлосер - 60 души, мъж, средно образование;
- Чистач - 4 души, средно образование;

Изисквания: Умения за самостоятелна работа и професионален опит.

„Арсенал“ АД е най-големият работодател в България в сферата на машиностроенето, с широка и разностранна социална политика - предоставят се месечни ваучери за храна, осигурено е столово хранене и редица други придобивки.

Желаещите да кандидатстват за позициите могат да изтеглят документи от сайта на „Арсенал“ АД [www.arsenal-bg.com/kadri](http://www.arsenal-bg.com/kadri) или да ги получат от **Офис № 1 - Пропуски**, на **Централния портал**, от **07.00 до 17.00 часа**.

Попълнените документи могат да бъдат изпратени на електронен адрес: [kadri@arsenal-bg.com](mailto:kadri@arsenal-bg.com) или подадени в **град Казанлък**, бул. „Розова долина“ № 100, Офис № 4. Работно време на офиса: всеки делничен ден.

Тел. за контакти: **0431/5 77 47**

Продължава от стр. 1

## „АРСЕНАЛ“ СЕ ПРЕДСТАВЯ...

Огром интерес към продукцията на предприятието са проявили още студенти и курсанти от технически и военни училища, ученици и граждани, за които палатите бяха отворени в последните два дни на форума.

От 13 до 17 юни „Арсенал“ се представя на друго мащабно изложение - Eurosator, което се провежда в Париж и се счита за едно от най-големите специализирани изложения в Европа. Щандът на „Арсенал“ е още по-голям - за-

ема площ от 80 кв. м. в павилиона на Сдружение „Българска отбранителна индустрия - акад. Стефан Воденичаров“. Отново се представят изделия на предприятието, които показват неговия висок технически потенциал и производство на световно ниво. По данни от изложението, изложителите са от 63 държави, очакват се 93 хиляди посетители от 153 страни.

Юлия Младенова

## ПРЕДИ 110 ГОДИНИ КАЗАНЛЪЧНИ МЕЧТАЕЛИ ЗА МОДЕРЕН „РОЗАРИУМ“

Пътя на маслодайната роза проследяват нашите съграждани още преди 110 години. За читатели на в. „Трибуна Арсенал“ младият казанлъшки краевед Минчо Минчев специално откри статия от вестник „Казанлъшки общински градски съвет“, публикувана през 1912 г. В това прелюбпитно четиво, надхвърлило век, има история и голяма доза далновидност.

Розите, които цъфтели по склоновете на Родопите още в най-старо време, били на голяма почит в нашата

римляните имали празник на розата, който празнували в различни дни на май и юни. Тогава те украсявали гробо-

вуване

В Германия розата е много на почит. Много германски градове имат розови градини - Rosarium, където се отглеждат хиляди рози. В Саксония са пренесени дори от нашите рози и в околостта на Лайпциг се произвежда розово масло.

ри в околостта, гледката от него към Стара планина и Средна гора е чудесна.

**Розариумът в Казанлък ще се отплати един ден стократно на казанлъчани за техните грижи и разноски по него.**

Той ще се отплати на целия район и дори на държавата, като стане най-благодатен разсадник на по-усъвършенстваната розова култура в нашата страна. Да подтикне по-голямо производство и износ на розово масло по целия свят.

**Подготви: Минчо Минчев**



Розариум 1930 г. - архив Старъ Казанлък

хубава страна. Розите били пренесени от Фригия първо в Тракия и оттам в Македония, Гърция и другите части на Европа. В „Илиада“ е описано, че Персефона брала рози и лилии в Нисейското поле. А това омайно поле се намирало в Родопите. Една от приятелките на Персефона се казвала Родопе, като тази нимфа се възплътила във величествената тракийска планина, която до ден днешен носи името Родопе или Родопска планина. В основата на името Родопе стои гръцката дума от ирански произход „Родон“, с която старите гърци означавали розата.

От Древна Елада ухайно-то цвете било пренесено в Италия, където още повече започнали да го култивират.

**Оттам получила сегашното популярно име роза – rosa.**

Във връзка със старото наименование на розата „Родон“

вете на смъртниците с рози си подавали розите. Този празник на розите преминал от римляните и у романизираните народи на Балканите с името „роумалиа“. Свързва се с летния празник на Дионисий у траките.



Снимка: архив МФСВИ

В средните векове старият езически празник на розите се слял с празника на Петдесетница. Около това време се празнува Русалия, русалската неделя, която се празнува и у нас. Във връзка с този празник на розите са възникнали нашите митични образи на русалиите, които крият толкова много поезия в своето тайнствено същест-

во, всякакви сапуни и парфюми с розови есенции, гюловица – ракия, гюлово сладко и бастуни от шипка и други и да се наредят за продажба в павилиона на Розариума.

Нека наред с лозите, които тъй живописно покриват улиците на града, се присъединят розови стръкове с приятния дъх на лозовия цвят, който се примеси с розовия. Нека наред с хубавите узрели гроздове, които висят от лозите, се подават и красивите цветове на розите. Казанлък има много орехи и кестени и всякакъв род от овощки, между които особена слава са придобили едрите градински дренки. Градът има изобилна студена вода и минерални изво-

## КАЗАНЛЪШКИ ЖУРНАЛИСТИ С НАГРАДИ ОТ НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС

Казанлъшките журналисти Юлия Младенова, главен редактор на в. „Трибуна Арсенал“ и сайта zakazanlak.bg, и Петър Марчев, който също е работил във вестника, издаван от „Арсенал“, са отличени на Националния конкурс за християнска журналистика „Казвайте истината“ 2022 г. Негови организатори са Фондация „Покров Богородичен“ и порталът Православие БГ, а мотото на конкурса е библейският израз: „Като отхвърлите лъжата, казвайте истината всеки на ближния си...“.

Юлия Младенова е отличена с първа награда в категория „Интервю“ – за „Възкресението е тайната на нашия живот“, интервю с Отец Константин Киров, свещеник в казанлъшкия катедрален храм „Св. Иоан Предтеча“, публикувано през м. април 2021 г. във в. „Трибуна Арсенал“ и в сайта zakazanlak.bg.

На Петър Марчев е присъдена втора награда в категория „Аналитична статия“ за статията му „Светци или шарлатани са българските пророци“.

Творбите на наградените автори са селектирани и оценени от журито след обстоен преглед на всички публикации по темата, излезли в различни медии в цялата страна. Сред основните критерии за оценка са:

**Министър Иванов си тръгна от Казанлък с в. „Трибуна Арсенал“**



В Казанлък министърът на земеделието д-р Иван Иванов обяви, че с 5 милиона лева ще бъдат подпомогнати българските розопроизводители, а те му подариха в. „Трибуна Арсенал“. В празничния брой на изданието бе проследен пътят на маслодайната роза по нашите земи и бе публикуван възнуващ разказ за необикновения живот и световния успех на един от най-големите български розотърговци – Кънчо Шипков. Към д-р Иван Иванов се присъедини и социалният министър Георги Гьокков, който също разговаря с розопроизводителите по интересувачи ги въпроси.



Конкурс за християнска журналистика „КАЗВАЙТЕ ИСТИНАТА“ '22  
резултати

журналистически стил, богословска и обща култура, оригиналност и творчески подход, обективност, пълнота и достоверност, обществена значимост, отзвук.

Журито, оценило и отличило материалите в Националния конкурс за християнска журналистика „Казвайте истината“ 2022 г., е в състав: свещеник Стоян Чиликов – от столичния храм „Св. Георги Победоносец“, доцент и преподавател в ПУ „Паисий Хилендарски“; Габриела Николова – журналист, редактор и преводач; Иван Стамболов (Сула) – писател и публицист, и Андрей Захариев – журналист, преподавател, писател и публицист.

Целта на конкурса, който е в три категории – Интервю, Есе и Аналитична статия, е да открие и насърчи добрата християнска журналистика и стремежа към високи професионални стандарти в отразяване на църковния живот, като излъчи най-добрите публикации по теми, посветени на християнската вяра и Църквата.

Наградените материали ще бъдат публикувани в сайта Православие БГ.

**Мария Рашкова**

## АРСЕНАЛСКО ФОТООКО

### ЮНИ – МЕСЕЦ НА ДЕТЕТО И РОЗИТЕ



Сн. Димитър Димитров



Сн. Силвия Попова

# ПРОФ. ПЕТКОВ: НУЖНО Е УВАЖЕНИЕ КЪМ ДРУГИЯ

Проф. Петко Ст. Петков е дългогодишен преподавател в Историческия факултет на Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“. Автор е на множество студии, монографии, статии, учебници и учебни помагала по нова история на България. Роден е в Казанлък, където завършва Първа гимназия „Никола Вапцаров“.

Макар и вече изключително популярен с ярките си постове в социалните мрежи в защита на национални каузи, с любовитните си интервюта и интересните си участия в телевизионни предавания, проф. Петков не пропуска случай да се върне в Казанлък. Пред местната публика от ценители, приятели и съграждани, той представи своите книги „Пъ-

тят към Освобождението“ и „Климент Браницки и Търновски (Васил Друмев) 1841-1901“. Организатори на събитието бяха ЛХМ „Чудомир“ и НПМ „Шипка-Бузлуджа“.

След въпрос на „Трибуна Арсенал“ проф. Петков признава, че неговото лично откритие, на което се радва най-много, е концепцията, която сам си изгражда още като много млад асистент с включването на много подредени факти и събития и която обяснява историята ни от средата на 19-и век до 20-и век, по един разумен, обоснован начин по пътя: Букурещ-Гюргево-Оборище-Одрин-Сан Стефано-Берлин, където се поставят основите на нашата нова държавност.



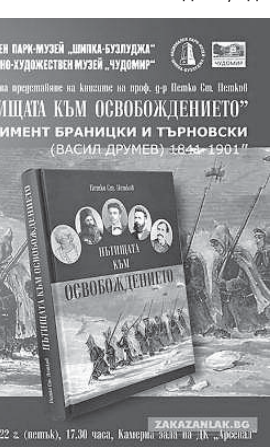
**– Проф. Петков, представите и в Казанлък Вашата книга „Пътищата към Освобождението“. Близо 150 години след 1878 г. свободен ли е днес освободеният българин?**

– Много е трудно някой, който и да било, да прави обобщения относно свободните българи. Не са много свободните българи, но не са и малко. Винаги съм смятал, че свободата е личен избор и много голяма отговорност. Затова има много развити народи и уредени държави, в които има хора, съзнателно избрали нещо средно между свобода и задоволност. Българите, вероятно, не са изключение от тази норма. Като че ли няма такова състояние като постоянна будност, много е тежко да си постоянно свободен и активен, вероятно човек не би издържал. Но има един юрист, който казва, че у нас вече има един стремеж към демокрация, към свобода, усеща се. Нещо, което преди 10 ноември 1989 г. го е имало, но беше потулено, завоалирано – четяхме някои забранени книги и, примерно, някои стихотворения на Стефан Цанев.

**– Известен сте сред своите фенове със силните си позиции, разбиващи общоприети формулировки, митове. Като този за името на историческия връх Шипка, вместо коректното Свети Никола, и точната дата на обесването на Левски. Защо?**

– Аз не го приемам като разбиране на митове, а като стремеж към истината. Аз съм, надявам се, професионалист в моята работа, а там нещата са такива: ако имаш достатъчно факти и научно издържана методология, следва научно изследване. Относно идеята за връщане на името на вр. Св. Никола, стана случайно, след като ме поканиха за слово на тържествата през лятото на 2016 г. Видях се с казанлъчанина Стефан Сарънделчев, който много хареса това, че наричам върха Св. Никола. Запознах се с групата ветерани край

него, които отдавна работят за каузата. Запалих се и аз и се оказа, че има много, включително неизвестни дотогава, доказателства в подкрепа на идеята. Върхът повече от 100 години, до



1951 г., се казва Св. Никола, по идеологически причини става Столетов връх, после – Шипка. Другият, по-нисък до него, връх Шипка, дълго е наричан така. Намерих много факти, стари карти, наши и чуждестранни документи, ръкописи, показания на публиката. Сега чакаме институцията, овластена по Конституцията, да направи това, което е нужно – Президентството да издаде указ. Това вече не зависи нито от мен, нито от инициаторите на идеята. Аз може би и с това съм различен – държа да се уважава институцията, защото без тях няма никаква демокрация, никакъв ред. Засега не е намерено за нужно указът да бъде издаден, но всеки нов отговор е все по-уважителен към нас. Направихме голяма кампания, въпреки че от президентството препоръчат още. Светият синод има специално решение от януари 2019 г. по случая, доволен съм, че и медиите възприеха истината и тя все по-често се чува в национален ефир. Вероятно това е по-дългият път, но е път.

**– Иска време, за да стане една идея общоприета. Не Ви ли се струва, че в знанието на българите има много празноти, резултат от образованието, от пропагандните щампи**

**от миналото. Как да се освободим от тях, все пак те влияят на светогледа?**

– Образованието минава през институциите училище – университет. Там има едно средно ниво, което е неукоримо. Обаче има едно образование, което е основно във формирането на светоглед и ценности – семейството. Не мога да гарантирам за всички, но познавам достатъчно много заети хора, които нямат време да обяснят на децата си основни неща. И това е голям проблем. Защото, докато те нямат време, има медии, социални мрежи, в които има и шарлатани, и фалшификатори, съзнателни манипулатори. Много е възможно малко дете, неукрепнало и с неизяснена конструкция за миналото и неукрепнали ценности, да попадне на такива изкривени, но добре поднесени неща, така че да „тръгнем накриво“, както се казва. Много комплексни фактори влияят в тази посока. Но аз винаги съм държал на семейното приучване към някои основни неща в живота – кое е добро и зло; какво почитаме; кои сме ние – защо сме такива? Това го казват най-добре мама и тате, в по-добрия случай баба и дядо.

**– Ако се върнем на образованието, учените са възпитани хора, как биха могли да надвигат пропагандата, фалшификаторите на историята, дори и в този момент на политическа криза, свързана с войната в Европа?**

– Не могат. Но няма друг начин, освен общуването и добронамереността, професионализъм и родолюбие, срещи с хората, свободна и отворена дискусия. Тази формула: „Професионализъм и родолюбие“, е мое кредо. А от публиката трябва да има интерес към темата, добронамереност и уважение към доказуемите истини. Както стана и при срещата в Казанлък. Иначе става „чешене на езици“, караници, пошлост. Като в социалните мрежи. Когато човек, вместо нервен и злобен, търсещ да си го изкара някому, е добронамерен, има начин диалогът да се получи и аз много вярвам в това.

**– България е в поред-**

**ната критична ситуация, много кресливост, не на последно място и поради войната в Украйна. Как действа пропагандата в подобни ситуации, как да се дистанцираме от нейното влияние?**

– Много трудно. Пак зависи от културната и общата ос-

повече търпение и уважение към другия и в личен план, и в политическото пространство. Трябва да се научим да уважаваме различните. Това е основно качество и ценност, даже и в ЕС.

**– Връщам Ви към Освобождението. Какво осе**



Голям интерес към представянето на книгата на проф. Петков в Казанлък

ведомост на отделния човек, защото всички сме силно „облъчени“ от медиите. Има хора, които казват „Аз телевизия не гледам“, но пропагандата намира хиляда начина, като вода минава и през пясък, и през стена. И облъчва дори най-коравия човек, който се старее да отхвърли пропагандните клишета, дори и той се увеличи в този вихър. Най-добрият лек е човек да е наясно със себе си, да има собствена, аргументирана дума, позиция. Аз се въздържам от крайни оценки относно всякакви съвременни политически въпроси, освен, ако не съм напълно убеден. Търся друга страна, изчакам, събирам допълнителна информация. Това е професионален „табиет“, ние работим с улегналите факти, когато вече ги има. Докато в момента, вместо факти, често се поднасят добре прикрити лъжи и илюзорни внушения, които целят да предизвикат определени настроения. Относно вътрешните ни проблеми, най-лесният лек са изборите, но ние, покрай експеримента с многого избори през миналата година, сякаш изчерпихме и това средство. Може би ни трябва

**не знаем за нашите големи герои и научихме ли се да ги възприемаме като хора – със своите особености и дори недостатъци?**

– Преобладават митовете. Защото сме свикнали само в дните, когато имаме повод, да се сещаме за тях. В дни на помен, вместо да почитаме, почваме да се гордеем прекалено. По-пестеливо, бавно и сърдечно следва да отдаваме почит към загиналите за Свободата. И по-често през другото време да ги спомняме. Така по-синовно ще изпълним дълга си, ако наистина следваме заветите им. Ние трябва да си даваме сметка, че нашето поколение не е воювало за тази свобода, а я е приело наготово от предишните, които са давали живота си за нея. Тази свобода не е даденост, тя струва нещо. И трябва да се пази. Всъщност, на кръвта на априлци ние дължим всичко следващо – и войната, и самостоятелната българска държава.

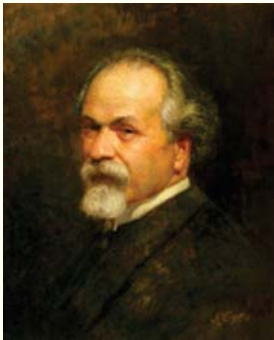
**– Пътят към Освобождението продължава?**

Красноречива усмивка...

Диана Рамналиева

## АНТОН МИТОВ

Художникът на детайла, българският Да Винчи



Автопортрет, 1921

Произведения на Митов има в ХНГ, СГХГ, БНБ, в градските галерии на Пловдив, Стара Загора и Казанлък. Някои от най-емблематичните му картини са извън България – в Америка, Африка и Европа.

Две негови платна от 1901 г. – „На фермерския пазар“ и „На пазара за пилета“, достигнаха през 2020 г. най-високите цени на търг на най-старата аукционна къща в света „Доротеум“ във Виена.

През 2022 г. се навършват 160 години от рождението на Антон Митов.

**Родът Митови.** Той е един от най-известните артистични родове в края на 19 и началото на 20 век. Негов родоначалник през 18 век е някой си Гиуро, по-рано Клатигората. Синът му Боичо бил сандък емини /градски ковчезник/ в Стара Загора. В този славен род е роден хаджи Стефан Митов, племенник на знаменосеца на Ботевата чета Георги Апостолов. Братът на Антон Митов – Георги Митов, починал съвсем млад, също е художник. Другият му брат – Борис Митов, е първият популяризатор на дарвинизма у нас, а неговият син – проф. Димитър Митов, е критик, преподавател в СУ, ректор на ВИТИЗ. Синът на Антон Митов – също Борис Митов, професор, е известен педагог и майстор на четката.

**Родната Стара Загора.** Антон Митов е роден на 1 април 1862 г. в Стара Загора, в семейството на търговеца Стефан Хаджимитов. Бил темпераментно и любознателно момче, четял много, изучавал френски и руски. При едно свиване счупил лявата си ръка, тя зараснала неправилно и останала полъска завинаги. Повлиял от любимия си учител Петко Р. Славейков, Антон започнал да пише. Въдъхновен от гроздоберачите, нарисувал и първите си битови творби.

След опожаряването на Стара Загора семейството се преместило в Свищов.

Но там нямало работа и Антон, на 15 години, заминал за Румъния, където работил като писар. Заболел тежко от тифус, върнал се в Свищов и станал чирак в книжарница. Пишел епиграми и сатирични стихове и ги лепял нощно време по вратите на къщите и оградите. После заминал при леля си в Трявна и се учил на занаят при тревненските зографи. След Освобождението се завърнал в родния си град. Изкарал курсове и станал телеграфист в

С неговото име са свързани първите стъпки на новото българско изкуство и утвърждаването му в Европа. Антон Митов /1862-1930/ е български художник, един от най-големите живописци у нас, изкуствовед, лектор, публицист и общественик, дописан член на БАН от 1918 г. Изключителен майстор на детайла. Наричан е Българският Да Винчи. Професор. Съосновател е на Държавното рисувално училище, дн. Художествена академия, два пъти е негов директор. Завършил е Академията за изящни изкуства във Флоренция през 1885 г.

Автор е на първата в България „Всеобща история на изкуството“, 1927, и на над 300 публикации. Изнася близо 800 лекции из страната, създава над 500 живописни творби, мозайки, стенописи, икони. Автор е на първите морски пейзажи и на първите театрални костюми у нас. Илюстрира книгите „Под игото“, „Нова Земя“, „Утро в Баня“. Заедно с Мърквичка работи по мозайките на храм-паметник „Александър Невски“. Участва в изложениата в Париж, Чикаго, Сен Луи, Венеция. Носител е на различни награди, сред които Златен медал за наука и изкуство.

Нова Загора. В нощите край телеграфа пишел и рисувал, научил френски и то така, че по-късно прежеждал Юго. Мечтата му да стане художник не го напускала.

**Флоренция.** От 1881 г. учи в Академията за изящни изкуства във Флоренция, в класа на проф. Джузепе Чаранфи, който бил възхитен от уверенията му и точен рисунък. Награден бил с един бронзов и три сребърни медала. Младият художник нарисувал портрет на Любен Каравелов, първият портрет на писателя, и го изпратил на баща си, за да го продаде. Така си осигурил средства, за да пътува из Италия – посещавал музеи, катедрали и паметници. Учил италиански и немски, турски знаел от училище. От този период са запазени около 20 негови картини. Дипломирал се с отличие и, въпреки няколкото изгодни предложения за работа, се завърнал в родината си.

**Учител.** В Пловдив се срещнал с Константин Величков, оглавя-

вал изложби. На първото българско Пловдивско изложение през 1892 г. Антон Митов представил 20 картини, бил награден със златен медал. По негова идея в града бил създаден музей на народната носия.

**Рисувалното училище.** Училището, в чието създаване участвал през 1896 г., станало смисъл на живота му. В него станал професор и два пъти го оглавявал като директор. Бил изключителен преподавател, истински ерудит. Езикът му бил изпълнен с хумор, на старозагорски диалект, употребявал и турцизми.

Този период бил най-плодотворният за художника, непрекъснато рисувал – пазарите, селските носии, натюрморти и портрети. До съвършенство владее портретната живопис – любимо негово занимание. През 1903 г. Митов и Мърквичка направили стенописите в Българска земеделска банка. Митов изработил проектите за 11 костюма за постановката „Към пропаст“ от Иван Вазов в Народния театър. Той е първият автор на театрални костюми в България. Изработвал и плакати за изложби и проекти за пощенски марки, направил проект за орден „Св. Св. Кирил и Методий“. През 1911-12 г. с Мърквичка изорграфисали храм-паметника „Свети Александър Невски“. Митов е автор и на мозайката под камбанарията с образа на светеца. Създава и религиозни творби в светски стил. През 1915 г., заедно със скулптора Иван Лазаров, прави посмъртната маска на Екзарх Йосиф I. За да изучава изкуството, художникът пътувал и в чужбина – Париж, Рим, Флоренция, Мюнхен, Петербург, Белгия Холандия.

Къщата си на ул. „Оборище“ художникът построил през 1896

г. Имала обширен двор и люлякови дървета, ателие. Тя станала привлекателно място за сбирки на хора на духа – професори, художници, артисти, музиканти и писатели, често оставали до полунощ. Мърквичка също си вдигнал дом наблизо, двамата се срещали по няколко пъти на ден.

**Художник на детайла.** Антон Митов бил общителен човек, обичал да е сред хора. Всеки ден привечер ходел до прочутата сладкарница „Панах“ на бул. „Дондуков“, обикалял тържищата, засядявал се пред джамията, около „Позитано“ и на Подуянкския пазар. Заставал крокото на едно място и внимателно се възирал в цветовете и формите. А после, с блестяща техника, зеленчуците, плодовете, облеклата на селянките, стоните, гърнетата и панциците оживявали в платната му. Прецизността му в пресъздаването на детайла била пословична, дори предизвиквала критики. Но именно този „фотографски“ рисунък донесъл слава на живописеца, оказал силно въздействие върху тогавашния български културен живот. „Селските“ му платна били посрещани с възторг и в повечето европейски държави, а той самият бил канен за изложби в техните сто-



Пейзаж от Казанлък, 1919

лици и така допринесъл за международния авторитет на родното изкуство.

Сред най-значителните произведения на художника са: „Пазар на грозде в Евксиноград край Варна“, „Връщане от гроздобер“, „Група селянки на пазар в София“, „Пазар на зеленчуци и грънци в София“, „Старозагорска кебапчийница“, „Цигански обед“, „Снаха и свекърва на пазар“, „Продавачка на гъски“, „Лимонадджия на старозагорския пазар“, „Пейзаж от Казанлък“ и др. Митов е автор и на първите морски пейзажи в българската живопис: „Варненско пристанище“, „Варненски бряг“, „Варненско море“. Той се впуска и в религиозната живопис. Неговите икони са първите, рисувани от художник, завършил в чужбина след Освобождението.

**Разрязаната икона.** През 1995 г. иконата му „Оплакването на Христос“ от 1914 г. в храм „Св. Александър Невски“ бе вандалски разрязана с нож от 17-годишна девойка. Пазачът успял да спаси творбата от по-големи поражения. Лицата на Исус Христос и апостол Йоан оцелели. Щетите – 109 см разрез, били оценени за 2.5 млн. /стари/ лева. Това е втори известен случай, в който българин посяга на произведение на изкуството. През 1979 г., когато в Софийската галерия за чуждестранно из-

куство е показано най-доброто копие на „Мона Лиза“, от събралата се тълпа изскочил мъж и забил нож в картината. Мъжът бил арестуван, оказало се, че е шизофреник.

**Популяризатор на изкуството.** Антон Митов бил страстен популяризатор на изкуството. Бил в управата на „Дружество за поддържане на изкуството в България“, уреждал изложби. Заедно с Мърквичка бил редактор на първото българско списание „Изкуство“. Автор е на първата в България „Всеобща история на изкуството“, излязла през 1927 г. в 8 тома. Бил ерудирен човек, говорел интересно, обикалял страната и изнасял стотици беседи. В печата излизал с остри статии или критики, подписани с псевдонимите Томазино, Арнолд, Тонино. Неговите „Писма върху България“ били публикувани в ежедневника „Балканска зора“. В пресата публикувал и статии за политичните и демократичните нравы; мръсните градове, прането на дрехи и ходенето на баня – празник за жените; модата; мястото на жената в семейството; за срамния морал на журналистите и алчността на лекарите; за послевичната

нашенска липса на точност и други български слабости. Пишел и за изложби, музеи и паметници на културата, както и обзори за световните изложения в Париж, Венеция, Сен Луи, Мюнхен, в които участвал. В САЩ участвал с 15 творби в изложба, отличен бил със сребърен медал.

В края на века, заради остро то си перо, останал без работа. Пишел под псевдонима „някой си Т“. Предлагал промени в Конституцията, настоявал гражданите да имат законно право да съдят министрите и чиновниците за извършени беззакония, а съдиите да станат несменяеми.

**Последните години.** Антон Митов впечатлявал с трудолюбието си, вметвал десетки ангажименти в графика си. Рисувал, илюстрирал, проектира, пишел, преподавал, изнасял беседи, пътувал... За почивка нямал време.

Последните му изложби са във Виена през 1922 г. и в Прага през 1926 г. През 1927 г. с голямо тържество и юбилейна изложба била отбелязана 40-ата годишнина на творческата му дейност. Награден бил със Златен медал за наука и изкуство. Но той бил вече изтощен и болен и не можел да присъства на празника си. Постъпил в болница и за три години я напуснал само веднъж. Умира на 20 август 1930 г. в София на 68 години. След когвато му вървяла малка групичка от приятели и студенти. Времето било вече друго, съвременниците му се вълнували от друга естетика. Шедьоврите на Антон Митов обаче, в които е пресъздад десетки прекрасни сцени от родния бит и е разказал за цяла епоха от живота на българите, са извън времето.

Мария Рашкова

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев. Редколегия: Юлия Младенова - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Димитър Бахчеванов, Мария Пискова, Искра Буюклиева, Венко Юнаков. Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

За връзка с редакторите на "Трибуна Арсенал": e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com; Юлия Младенова: 0882 98 70 14, e-mail: julia\_mladenova@abv.bg, Диана Рамналиева, e-mail: diana\_gamnalieva@abv.bg; Мария Рашкова: 0882 98 70 12, Димитър Бахчеванов: 0888 21 01 00